

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judcători – Elena Covalenco și Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014, declarat de către avocatul Bordei Mihai și inculpatul,

Safaleru Dorin Vlas, născut la 30 ianuarie 1991, originar și domiciliat în s. Selemet, r-l Cimișlia.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 22.10.2013-16.12.2013
2. în instanța de apel: 04.02.2014-17.03.2014
3. în instanța de recurs: 10.06.2014 - 23.07.2014

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 16 decembrie 2013, Safaleru Dorin Vlas, a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 5 ani închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 ani

În baza art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată executarea pedepsei pe un termen de 3 ani, dacă Safaleru D., nu va săvârși o nouă infracțiune în termenul de probă, obligându-l să nu-și schimbe domiciliu fără consimțământul Biroului de probațiune Cimișlia.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Safaleru D., la 08.08.2013, în jurul orei 02.30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, conducând automobilul de model „Wolksfaghen Golf-3”, n/î C IP 118, la intersecția cu strada centrală a s. Selemet r-ul Cimișlia, încalcând prevederile art. 10 pct. 1) lit. b), art. 14 lit. a), art. 42 pct. 2), art. 45 alin. (1) lit. a), b), d) și alin. (2) art. 46 al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, ce stipulează, că persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele Regulamentului, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum, fiindu-i interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, în afara localităților conducătorii trebuie să conducă vehiculele cât mai aproape de marginea dreaptă a carosabilului, în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea

tehnică a vehiculului, situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole, care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, și trebuie să manifeste prudență sporită și în caz de necesitate să reducă viteza până la limita, care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în urma căreia nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului și s-a tamponat în pilonul de telegraf nr. 59A/03 situat pe marginea carosabilului, în urma căreia lui Oboroceanu Mircea, care era în calitate de pasager, i-au fost cauzate vătămări corporale grave, iar lui Florea Vasile și Stîrnioală Ion, care de asemenea erau în calitate de pasageri, li-au fost cauzate dureri fizice.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal și anume: *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății, acțiune săvârșită în stare de ebrietate.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Safaleru D. să fie condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 6 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani.

În motivarea apelului procurorul a invocat că inculpatul a săvârșit infracțiunea fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, a pus în pericol viața și sănătatea persoanelor ce se aflau în automobilul condus de el și prin acțiunile sale a cauzat leziuni corporale grave părții vătămate Oboroceanu M., n-a ținut cont de faptul că până în prezent vinovatul nu a conștientizat gravitatea faptei sale și nu a contribuit material la tratamentul părții vătămate Oborocean M., care suferă și la moment, fiind imobilizat la pat. De asemenea, s-au ales cu vătămări corporale și au avut de suferit și minorii Florea V. și Stîrnioală I., care se aflau în calitate de pasageri, cărora la fel nu le-a achitat cheltuielile pentru tratament. Infracțiunea comisă de inculpat, conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor grave.

În instanța de apel, acuzarea a modificat cerințele apelului, solicitând executarea pedepsei de către Salaferu D., în penitenciare de tip deschis.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță prin care Safaleru D., a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a considerat, că prima instanță n-a individualizat pedeapsa potrivit prevederilor art. 61, 75 Cod penal, iar aceasta s-a soldat cu numirea pedepsei neechitabile, ce constituie eroare de drept.

Instanța de apel a reținut, că inculpatul a comis o infracțiune din imprudență, care se atribuie la categoria celor grave, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat (1,56 % de alcool în sânge) și care are drept consecință, cauzarea de vătămări

corporale unei victime, care în prezent este imobilizată și dureri fizice la alte două victime, cărora până în prezent ajutor material inculpatul nu le-a acordat. Totodată, instanța de apel a menționat că inculpatul se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, fiind la primul contact cu legea penală, este de vîrstă tînă și nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru.

Circumstanțe atenuante, instanța de apel, a constatat recunoașterea vinei, căința sinceră și contribuirea activă în vederea descoperirii și examinării cauzei în termeni rezonabili și circumstanță agravantă – săvîrșirea infracțiunii cu bună știință împotriva minorilor.

În prezența acestor circumstanțe, instanța de apel a conchis că restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea de noi infracțiuni atît din partea ultimului cît și a altor persoane în prezenta cauză penală vor fi atinse prin pedeapsa cu închisoare pe un termen de cinci ani, quantum corect apreciat de instanța de fond, însă cu executare în penitenciar de tip deschis, deoarece corectarea inculpatului, fără a fi izolat de societate, este imposibilă.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către inculpat și apărătorul său, Bordei Mihai, prin care solicită modificarea acesteia, stabilindu-i inculpatului pedeapsă conform art. 264 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. În motivarea recursului invocă, că:

- în instanța de apel părțile vătămăte nu au fost citate și audiate, nu a fost stabilită poziția acestora în vederea agravării pedepsei penale în privința inculpatului;

- infracțiunea săvîrșită de inculpat, se atribuie la celor săvîrșite din imprudență;

- instanța de apel nu a argumentat motivele excluderii art. 90 Cod penal și cauza înăspririi pedepsei penale.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece nu se întemeiază pe prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar instanța de apel corect a conchis că instanța de fond nu a individualizat pedeapsa potrivit prevederile art. 61, 75 Cod penal, prin ce i-a fost numită o pedeapsă neechitabilă, corectînd astfel această eroare.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel doar în prezența temeiurilor menționate de norma dată.

Colegiul constată, că în recursul său, recurenții nu au indicat temeiurile pentru recurs, prevăzute de alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă din conținutul

acestui, rezultă că recurenții își exprimă dezacordul cu pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei, conform art. 90 Cod penal, astfel se întvede temeiul pentru recurs prevăzut de pct. 10) al normei nominalizate, și anume: hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Totodată, instanța de recurs atestă, că autorii recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar critică decizia instanței de apel numai referitor la excluderea aplicării față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

Colegiul, consideră că temeiul pentru recurs semnalat de recurenți nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de alin. (1) art. 75 Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luînd în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținîndu-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor de generalizare a pedepsei (art. 75 Cod penal), continuînd operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lîngă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după

săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

În prezenta speță infracțiunea săvârșită de inculpat este prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal și se pedepsește cu închisoare de la 4 la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani, iar conform art. 16 alin. (4) Cod penal, necătînd la faptul că este o infracțiune săvârșită din imprudență, aceasta se clasifică ca infracțiune gravă.

În opinia instanței de recurs, la stabilirea pedepsei inculpatului, a fost reținută just prezența circumstanțelor atenuante – *căința sinceră, recunoașterea vinei, contribuirea activă în vederea descoperirii și examinării cauzei*, precum și personalitatea inculpatului care se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat. Însă, Colegiul consideră, că instanța de apel întemeiat a conchis că aceste împrejurări în cauza dată nu sînt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, deoarece inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, fiind comisă prin varianta agravată a acesteia, ce s-a soldat cu urmări grave. Reieșind din circumstanțele cauzei se constată, că infracțiunea a fost săvârșită de inculpat fiind în stare avansată de ebrietate, cauzînd vătămări grave integrității corporale sau a sănătății unuia din pasageri, care era minor la acel moment și în prezent este immobilizat, avînd de suferit și alți 2 pasagerii minori, cauzîndu-le dureri fizice în urma accidentului rutier. Totodată, inculpatul nu a acordat sprijin material, părților vătămăte pentru înlăturarea și diminuarea consecințelor în urma infracțiunii săvârșite, ceea ce denotă faptul că ultimul nu a manifestat suficientă responsabilitate în raport cu faptele prejudiciabile. Inculpatul a întreprins măsuri în acest sens, abia după pronunțarea soluției instanței de apel, ceea ce în opinia Colegiului a fost făcut pentru a acumula motive pentru adresare în instanța de recurs.

Ținînd cont de conglomeratul circumstanțelor speței, Colegiul consideră, întemeiată concluziile instanței de apel, că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal ce ar permite aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, iar corectarea ultimului este imposibilă fără izolarea de societate, cu dispunerea executării pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Luînd în considerație, însă, după cum a fost specificat mai sus, prezența și circumstanțelor atenuante, caracteristica pozitivă a inculpatului, instanța de recurs consideră că aceste împrejurări au determinat corect instanța de apel, de a-i stabili ultimului ca pedeapsă un termen cu închisoare, mai aproape de minimul prevăzut de sancțiunea normei și anume 5 ani.

Cu privire la argumentul recurenților, că instanța de apel nu a citat și audiat părțile vătămăte pentru a fi stabilită poziția acestora în vederea agravării pedepsei

penale în privința inculpatului, Colegiul, îl consideră nefondat, deoarece reieșind din materialele cauzei se reține că părțile vătămate au fost citate, fapt confirmat prin avizele de recepție (f.d. 173-177, 179-181), la fel și prin telefonogramă(f.d. 186), însă acestea nu s-au prezentat. Reieșind din procesul verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d. 190-192), se atestă că instanța a pus în discuție chestiunea despre posibilitatea examinării cauzei în lipsa părților vătămate, însă părțile, inclusiv avocatul, Bordei M. și inculpatul au considerat posibil de a examina cauza în lipsa acestora. De asemenea, potrivit aceluiași proces-verbal al ședinței de judecată a fost pusă în discuție și chestiunea cu privire la verificarea probelor, însă inculpatul și apărătorul său nu au invocat probe noi și nu au dorit să fie cercetate suplimentar probele administrate de prima instanță.

Așadar, Colegiului penal, statuează că pedeapsa cu închisoare și modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Din considerentele enunțate, Colegiul, constată că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Rezumînd cele expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar afecta hotărîrea atacată sub aspectele invocate, astfel ajunge la concluzia că recursul este inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014, declarat de către avocatul Bordei Mihai și inculpatul **Safaleru Dorin Vlas**, în cauză penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 august 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Ion Guzun